

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se prime-
sc. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Ooppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tarife
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o soră 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 112.

Brașov, Marți-Miercuri 23 Mai (5 Iunie).

1901.

Burueni veninoase.

Publicăm la alt loc un raport amănunțit despre decursul adunării generale a reprezentanței comitatului Uniadóra, ce s'a ținut Vinerea trecută în Deva.

Membrii români ai congregației au observat și de astă dată o atitudine demnă și au purtat o luptă frumoasă în cestiunea importantă relativă la ordonanțele nelegale și neconstituționale ale lui Hieronymi, prin cari s'a interzis în mod volnic funcționarea partidului nostru național. Au mai avut membrii români și alte ciocniri cu cei din fruntea comitatului și cu majoritatea maghiară șovinistă în cestiunea abuzurilor celor mari ce se comit chiar de către funcționarii administrativi în detrimentul poporului și în cestiunea cea gravă și capitală a dreptului de limbă, care este adă atît de desconsiderat și călcat în picioare.

Dér nu voim să vorbim despre amănuntele acestor desbateri, cari sunt destul de pe larg descrise în raportul corespondentului nostru, ci voim să relevăm numai una din impresiunile, ce le-am primit, vădînd în ce mod s'a încercat viceșpanul să combată propunerea Românilor, prin care cereau, ca congregațiunea să soliciteze la ministru de interne printr'o adresă revocarea amintitelor ordonanțe ale lui Hieronymi.

Raportul nostru ne face un resumat destul de viu al părților celor mai esențiale din vorbirea acestui funcționar superior comitatens. A călărit și el cum a știut și cum a putut pe „argumentele“ trase de pîr și lipsite de ori-ce temei, de care se folosesc adî șovinistii dela putere ca să-și scuze purtarea lor necalificabilă, prin care lovesc și în drepturile cetățenesci și în lege și în constituția și săvîrșesc astfel cel mai îndrăzneț atentat în contra libertății poporului nostru.

Este caracteristic, că fă-care dintre mititeii despoți, pe lângă întrebuintarea clișeului cunoscut, mai debutază și cu câte ceva nou, ce este productul propriei sale fantazii.

Clișeul cunoscut, de care s'a folosit și viceșpanul din Deva, a fost tendențioasă interpretare a §-lui 1 din legea naționalităților. Tot cu acest clișeu a debutat înainte c'un an comisiunea permanentă a comitatului Caraș Severin, care față cu o propunere analogă a membrilor români din acest comitat, a cerut ca congregația să treacă peste ea la ordinea țilei, din motiv, că art. de lege 44 din 1868 stabilește, că toți cetățenii Ungariei la oaltă fac „națiunea indivizibilă maghiară“, prin urmare nu admite grupări după naționalitate.

Acosta este faimioasă interpretare, ce a scotocit'o era lui Banffy-leszenszky ca să-și acopere cu ea rușinea regimului volnic și arbitrar.

Dér ordonanțele lui Hieronymi, despre care e vorba se datéză din 1894 și în aceste ordonanțe nu e vorbă de nici un paragraf al legii de naționalitate dela 1868, ci numai

de legea electorală și de dreptul de a organiza adunări și partide pe baza ei.

Prima ordonanță îndreptată contra partidului nostru național pórta data de 16 Iunie 1894. Aici e vorba numai de aceea, că existența și activitatea partidului național român n'ar avea basă legală, pentru-că ea nu se pôte întemeia pe legea electorală, care admite organizarea numai cît timp duréză alegerile, pe cînd partidul național român desfășură acțiune mai largă, continuă, cu tendințe politice etc. De aceea Hieronymi a afirmat, că partidul nostru este o reuniune, care, după lege, ar trebui să-și aibă statutele ei. El a adaus, că „reuniunea“ ce există sub titlul de „partid național român“, liberă este a-și continua activitatea ei, decă își va face statute și acestea vor fi aprobate etc. etc.

Eată deci, că fostul ministru Hieronymi încă nu sciea de pretinsa dispozițiune a legii naționalităților, după care grupări de naționalitate n'ar pôte să existe, și guvernele anterioare și mai puțin au știut despre acosta, căci mulți ani de-arîndul a putut să existe și să se organizeze sub ele partidul național român. „Argumentul“ cu §. 1 a eșit la ivelă numai cu mult mai târziu și cine scie câte feluri de „argumente“ nouă, care de care mai monstruoase se vor mai zămisi în capetele șoviniste, decă nu i-se va face sfîrșit acestei năpădirii de burueni veninoase printr'o atitudine demnă și energică a poporului nostru.

Comitatul Arva a ținut la 30 Mai congregația sa de primăvară. Obiectele puse la ordinea țilei au fost rezolvate în totă liniște; venind însă la rînd și reprezentanța comitatului Treiscaune, acosta a dat naștere unei discuțiuni infocate. Comisiunea permanentă a propus să se ia la cunoștință și să se sprijinească cererea comitatului săcuiesc privitor la modificarea legii naționalităților. Membrii naționaliști ai congregației (Slovaci) au combătut acosta propunere, cerînd, ca congregația să adreseze o reprezentație la guvern, provocându-l a respecta strict legea naționalităților. Majoritatea maghiară a congregației însă, n'a voit să scie de-o asemenea reprezentație și a primit propunerea comisiunii permanente. Nu se spune, decă fișpanul ori viceșpanul a făcut măcar și numai amintire de cunoscuta declarație a lui Szell în dietă, despre neoportunitatea unui atentat îndreptat acum în contra legii naționalităților. Se vede, că ei sunt de părere, că acea declarație privește numai o eventuală „cassare“, nu însă și o eventuală „modificare“ a legii în sensul celor din Treiscaune. În tot cazul e bătător la ochi, că fișpanii lui Szell continuă a se pronunța dimpreună cu majoritățile din congregații și comisiuni, de care dispun, în favorul nisuițelor dușmănoase ale celor din Treiscaune.

Din „Reichsrath.“ În ședința dela 1 Iunie a „Reichsrath“-ului s'a primit proiectul de investițiuni; s'a primit de asemenea proiectul despre căile navigabile, apoi s'a trecut la a doua cetire a provisorului bugetar până la finea anului 1901.

După raportorul *Kathrein* a luat cuvîntul *Wolf*. Germanii radicali, și se el, trebuie să se opună la tot ce s'ar pôte considera ca o manifestare de încredere față de guvern; din cauza acosta ei nu votéză provisorul bugetar. Motivul neîncrederii este, că guvernul vré să facă din Austria un stat *ultramontan slav*. — *Löcker* (partida populară germană) votéză proiectul, fiind-că vede, că guvernul are bunăvoința de a governa constituțional și de a preveni aplicarea §-lui 14. — *Scheirer* (creștin social) este pentru provisoriu și cere, ca în locul grupării după regate și provincii, *statul să se grupeze după provincii de naționalitate*. Atunci *Austria va fi destul de tare și față cu Ungaria*, și va pôte face, ca Ungaria să nu culce la pămînt provinciile germane și slave ale Austriei.

Cestiunea macedoneană. Din Constantinopol se telegraféză, că ambasadorul rusesc *Sinowjev*, care plecase într'un concediu mai lung, s'a reintors grabnic la Constantinopol în urma unui ordin primit din Petersburg. Reintorcerea lui *Sinowjev*, care se pune în legătură cu cestiunea macedoneană, a produs mare agitația în *Yldiz Kiosk* și la *Porta*. — *Adaugem*, că după sciri din Sofia, publicate de țiarele din monarhia, judecătorul de instrucția *Protopopoff* a hotărît să nu ridice acuzare contra lui *Saraffoff* și a tovarășilor săi, decă România nu trimite la Ruseiuc pe condamnații bulgari deținuți în România. Scirile acestea aduse în nex cu telegrama amintită din Constantinopol lasă a-se presupune, că în Bulgaria și Macedonia se pregătesc evenimente însemnate.

Italia și Albania. La presidiul camerei italiene s'au anunțat în ședința de Sâmbătă a parlamentului două interpelațiuni adresate ministrului de externe. Într'una din interpelații deputatul *Riccio* intrăbă, ce are de gînd să facă guvernul în interesul răspîndirii limbii și culturai italiene în Albania și în favorul promovării comerțului italian acolo? Al doilea interpelator *Bovio* cere lămurire despre *planurile Austro-Ungariei în Albania* și despre modul cum gîndesc guvernul să valideze drepturile *Italiei la Albania*? — Se pare, că cestiunea albanesă începe să devină actuală, grația agitațiunilor pressei rusesci, franceze și chiar italiene opoziționale.

Ajutorul de stat în diecesa de Gherla. Nu numai în archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș și în diecesa Oradei-marț, ci și în diecesa de *Gherla* împărțirea „ajutorului“ de stat pentru preoțimea română unită s'a făcut în modul cel mai nejust. Un membru fruntaș din clerul acestei diecese scie „Unirii“ din Blășiț, că o mulțime de preoți din acosta diecesă nu au fost împărțaiți cu nici un cruceriu de domnul ministru, pe cînd pe alții i-a împărțait cu sume considerabile dela 250—500 florini. E drept, că a dat unora și suma de batjocură de 30 fl., bagsémă după proporția cum s'a știut recomanda în grația micelor pașale. „Primirea ajutorului de stat în astfel de condițiuni, constituie pentru biserica noastră cel mai mare pericol, pericolul de demoralizare a clerului. Căci 500—600 fl. nu aduce o parochiă de clasa primă din părțile noastre într'un an. Și să-i capeți așa pe ușor, e lucru ispititor“. In-

sistînd apoi asupra ispitei acesteia și asupra altor presiuni de tot soiul, ce se fac asupra preoților, spune, că chiar și aceia cu caracter integru, nu odată sunt pe cale de a-și uita de datorințele lor. Apoi continuă: „În astfel de împrejurări se impune Archiereilor noștri, să întrevină cu totă auctoritatea la locul cel mai înalt, la Corónă, ca ea cu un cuvînt să curme acest abuz pécătos al guvernului și să mijlocescă, ca ajutorul de stat, decă se dă, să fiă dat după dreptate și nu cu tendința de a corumpe caracterele factorilor celor mai însemnați, cari au de a susține moralitatea în cetățeni și prin acosta ordinea morală și socială, basa staturilor. La din contră să respingă necondiționat ori-ce ajutor de stat“.

Din România.

Afacerea Collaro. — „Pester Lloyd“ și convențiunile consulare. — Nota legațiunei austro-ungare.

Afacerea moștenirii supusului grec Collaro cu incidentele ce le-a provocat, ocupă încă viu spiritele în România. În săptămîna trecută a apărut în „P. Lloyd“ la loc de frunte o corespondență din Bucuresci, care se ocupă cu acosta afacere. Face espunerea ei și apoi se încercă a trage consecențele din incidentele, ce le-a provocat, dîcînd, că sunt de mare importanță raporturile de drept ale străinilor, cari trăiesc în România, pentru Austro-Ungaria, deore-ce după ultima statistică trăiesc în Bucuresci peste 38,600 supuși ai monarchiei habsburgice. Critică apoi sentința Curții de apel în afacerea Collaro, luând în apărare din punct de vedere austro-ungar esecutarea drepturilor consulare.

Đice „P. Lloyd“, că în tratatul dela Berlin s'ar prevede încheierea de convențiunii consulare, cari să înlocuiescă așa numitele capitulațiuni, prin cari s'au acordat jurisdicțiunile consulare, cari au fost desființate prin faptul, că România a devenit independentă. Se plînge însă, că totuși afară de Italia nici un stat n'a reușit să încheie o convențiune consulară cu România, care se stabilească drepturile consulului său. Tot-déuna presa opozițională română s'a opus unor astfel de convențiunii. Guvernele române însă au fost tot-déuna dispuse să nu facă greutăți, în cestiuni de moștenire, supușilor străini, unde nu erau în joc interesele Românilor. Scrisoarea lui „P. Lloyd“ se termină astfel:

In urma casului Collaro a devenit absolut imposibil, ca lucrurile să mai urmeze ca până acum alăt în interesul statelor străine, cît și în interesul guvernului român.

Nici un stat străin nu mai pôte risca ca, contrar dispozițiunilor luate în convenția dela Berlin și a prejudiciilor din convenția consulară cu Italia, afacerile de succesiune a supușilor străini morți în România să fiă sustrate legilor țării respective. În același timp ar trebui, ca un guvern, care vrea să fiă bine vădînt în țară și în străinătate, să ia precauțiuni ca părăsirea ministrului de externe într'o oștiune de drept internațional să nu fiă reduse *ad absurdum* de sentința unei instanțe judecătorești din țară. Este de mare trebuință din toate punctele de vedere pentru România, să încheie cît mai curînd convenții consulare cu toate statele, cu care este în legătură, pe baza convenției din Berlin și a condițiunilor de anihilare a capitulațiunilor cu ocazia declarării de stat de sine stătător.

Cu cît mai repede, cu atît mai bine va fi, pentru-ca aceste sentințe judecătorești și călcări ale drepturilor consulare să nu arunce o umbră întunecată la reînnoirea

tratatului de comerț, care trebuie făcut în 1903 cu Austro-Ungaria.

Sensuțiu a făcut publicarea unei note a legațiunii austro-ungare adresată în 15 Mai a. c. ministrului de externe român, prin care ministrul austro-ungar intervine în afacerea Collaro, pe motiv, că fiul adoptiv și eredele lui Collaro trebuie să fie privat ca supus ungar, deci nu poate să fie substras dela tutela constituită conform cu legile patriei sale. Nota mai afirmă, că hotărârea Curții de apel, care a decis în sensul competențelor tribunalelor române, „nu poate fi întemeiată pe nici un principiu de drept”, și cere ca tutela instituită de consulatul austro-ungar lui George Collaro, să fie recunoscută de autoritățile române.

Cum se vede cazul s'a complicat bineșor. Cu toate acestea sentința Curții de apel nu poate fi nici decum răsturnată.

Din delegațiunii.

Sâmbătă sub-comisiunea de patru a delegațiunii ungare a desbătut budgetul extra-ordinar (comandă de corp, trupe și instituțiuni) al provinciilor ocupate Bosnia și Herțegovina. Acest budget face 7,747.000 cor., mai mult cu 65,000 cor., ca anul trecut.

Benjamin Kallay, ministru comun de finanțe, făcând din incidentul acesta o expunere a situațiunii mai ales comerciale și economice în provinciile ocupate. El constată la început, că sub titlul de cheltuieli militare, Bosnia cheltuește relativ mai mult, decât Austria sau Ungaria. Guvernul bosniac a simțit datoria de a participa la cheltuielile pentru armată, încât îi permite această împrejurare; el nu s'a uitat însă de a îmbunătăți și starea acestor provincii și de a face să li-se mărească venitele. Dări noi n'au fost introduse, afară de monopol și de dările pe consum, care trebuiau administrate uniform ca și dările din monarhia.

Ministrul dă lămuriri cu privire la circulația comerțului și industriei cu Ungaria dîcînd, că comerțul și industria ungară ar avea un bun debușeu în provinciile ocupate.

Interesantă a fost partea din vorbirea lui Kallay referitoare la colonizare și emigrare. El dîce, că nu poate fi încă vorba de o colonizare sistematică în Bosnia și Herțegovina. Spune, că până acum au imigrat 8,000 de persoane, dintre care cea mai mare parte sunt Poloni. După Poloni urmează Șvabii din Ungaria sudică, și amintesc, ca o împrejurare interesantă, că dintre Nemții și Cehii, care emigrașeră în Rusia, s'au aşezat în Bosnia 294 familii, fiindcă în Rusia li-se cerea să-și schimbe religionea. Intre emigranți se află și Maghiari, deși în număr foarte mic.

Ministrul exprimă dorința, ca Maghiarii, în loc de a emigra în România și America de nord, să meargă mai bine în Bosnia.

Cu privire la emigrarea Mohamedanilor și a Sârbilor bosniaci domnul de Kallay constată o statistică în mână, că în anul 1900 au emigrat 7—7600 Mohamedani și 282 Sârbi. În timp de 18 ani au emigrat cu totul 25,000. A deșteptat oarecui interes declarația ministrului, că la emigrare n'a operat mână rusă, din contră consulatul rusesc din Serajevo a făcut atentă populațiunea să nu emigreze în Rusia.

Declarațiile ministrului și vorbirea lui peste tot au făcut bună impresie la delegații maghiari, mai ales din cauză, că Kallay li-a spus Maghiarilor indirect să populeze ei Bosnia (!) prin emigrațiune.

Din comitatul Uniădorei.

Congregațiunea ținută în Deva, la 31 Mai 1901.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

Membrii români ai congregațiunii comitatului Uniădorei, deși puținți la număr, au dat ați o nouă dovadă, că pășind cu energie, pot să-și eluște cel puțin respectul contrariilor, ba în unele cazuri chiar

să-și constrîngă a-și recunoște dreptul și a ceda.

Interesul față de congregațiunea de astăzi, s'a potențat și prin aceea, că se răspândise vestea, că vre-o câțiva membrii români au anunțat o propunere de sine stătătoare, de natură politică, — și deci mai cu seamă acestei împrejurări se poate atribui, că s'au prezentat și atâți, câți au fost. Deja la început se pute vedea de pe fețele celor de față, că astăzi erauși va fi luptă, — precum a și fost.

Pe la 9 ore șpanul, îmbrăcat în costum ca o păpușă, cu două-trei cuvinte a deschis ședința. Publicațiunea legilor mai nouă și a ordinațiunilor ministeriale s'a întâmplat în cea mai mare liniște.

Înainte de a se trece la afacerile interne, membrul Laurian Bercean a făcut o lungă și foarte pipărată interpelațiune către vice-span, în care a descoperit o serie de abuzuri revoltătoare, care s'ar fi comis, prin fisolgăbirul din Orăștia: Fordor Gyula.

Interpelantul a spus pe larg, cum numitul fisolgăbiru de ani de zile a stors sume considerabile de pe spinarea locuitorilor comunei Pricasu, sub cuvânt, că le va esopera la erar și guvern cumpărarea unei moșii. Interpelantul a susținut — și după-ce fu îndrumat la ordine din partea șpanului, — că „păcătosul” de fisolgăbiru a primit ca remunerațiune, ca bacșiș, ca mită, la 2600 corone, fără ca vice-spanul să fi făcut vre-un pas serios contra numitului, ci din contră, a trimis actele și plânsorile păgubiților la fisolgăbirul învinuit, care — se înțelege — a avut atâta minte, ca să tacă înfundat.

Acosta interpelare a scos din sărite pe d-l vice-span, căci cu mare indignare a protestat în contra învinuirilor ridicate de interpelant, în merit însă — spre surprinderea generală — n'a răspuns mai nimic.

După-ce majoritatea a luat la cunoștință răspunsul vice-spanului, ședința s'a suspendat pe câte-va minute, când apoi vice-spanul și mai mulți au grăbit la interpelant și l'au îngrămădit cu întrebări, declarând, că dacă se vor adevăra cele descoperite, respectivul fisolgăbiru, absent dela aceasta congregațiune, va fi aspru pedepsit.

A urmat apoi alegerea de solgăbiru, ce era pusă la ordinea zilei, și fu ales Andrei Iosef, un tînăr sas din Orăștia. Abia s'au mai luat în discuție câteva obiecte, când fostul vice-span, acum în pensiu și deputat guvernamental în cercul Devei, Coloman Borcsay a cerut, ca să se ia în discuție două propuneri, ce le a fost înșinat mai înainte, că adică: comitatul Uniădorei să felicite pe ministru de honveți Br. Fehérvári din incidentul răisănătoșării sale, și pe fostul mareșal de curte, Br. Nopcsa Ferenz, care înainte de asta cu 40 de ani a fost șpan aici, că se mai află în viață.

Membrii români au ascultat cu zîmbete ironice aceste propuneri curioase, fiindcă este îndeobșce cunoscut pe aici antagonismul, ce domnea în anii mai dinainte între familiile Borcsay și Nopcsa, — dîr veșii, așa se schimbă vremurile....

Venind la discuție raportul anual al vice-spanului, prezentat membrilor numai în preșja adunării, mai mulți au cerut, ca în viitor raportul acela să se distribuie cel puțin odată cu convocarea.

Membru Francisc Hossu-Longin, sprijinit și de alți membrii români, a propus, ca de aci înainte raportul vice-spanului să se facă și în limba românească. Aci s'a înșins o discuțiune, Maghiarii protestând, că membrii români pretinșind respectarea limbii române.

Vice-spanul, iritat, a declarat, că până va fi el, — Lora Lászlo, — vice-span, raportul anual românesc nu se va face.

Acastă declarațiune fudulă a stîrnit o furtună de indignațiune în șinul membrilor români și viue aprobări din partea membrilor maghiari, — și șpanul s'a grăbit a pune în discușiune obiectele, ce avu să urmeze la discuție.

Dîr pe nimic a fost încercarea șpanului, ca să scape de replica Românilor, căci la punctul 25 Români erauși au propus,

ca statutele relative la zidirile din comune, ca menite mai cu seamă pentru poporul de la sate, să se facă și în limba română.

Vice-spanul de nou a declarat categoric, că nu va face, când apoi membrul Francisc Hossu-Longin i a făcut vice-spanului aspre imputări pentru aerul, ca-și ia tot-déuna, când e vorba de Români, dîcînd, că o astfel de atitudine nu-i șede bine unui vice-span, care e ales într'un comitat locuit în mare majoritate de Români dela care își trage plata, adică cu alte cuvinte mîncă pâne românească.

La această apostrofare s'a iscat un nou șgomot de aprobări și desaprobări, încât abia s'a putut face erauși liniște.

Peste șocotelele comunale, venitele și erogațiunile, precum și peste controlarea manipulării banilor administrativi, unde e vorba de sute de mii, s'a trecut cu o repeziune febrilă, când étă, că se ridică un membru maghiar și cere, ca propunerea membrilor români, pusă chiar la finea ordinei de zi, să se ia în discuție încă înainte de amăzi (le era greu Maghiarilor, să aștepte mult; se grăbeau a se duce care în cătrău).

Cererea s'a admis și șpanul a dat cuvântul prim-subșcrișului Dr. Aurel Vlad. După o vorbire predată cu elocuență și cu avînt însufleșit — pe care Vă voi trimite-o mâne, d-sa a prezentat următoarea propunere:

Onorată Congregațiune!

Fiind într'un stat parlamentar și constituțional prima și cea mai esențială condițiune eseriarea liberă și neinfluențată a drepturilor civile, între care cel mai important e fără îndoială dreptul electoral:

fiindcă eseriarea liberă și neinfluențată a dreptului electoral învîlvă în sine, ca condițiune sine qua nou, formațiunea liberă de partide politice;

fiindcă poporul, ca o parte integrantă a suveranității statului, trebuie să fie tot-odată și detentorul puterii legislative;

fiindcă puterea esecutivă trebuie să fie, în împrejurări normale, supusă puterii legislative, și

fiindcă poporul, acest important factor al suveranității, nu-și poate eseria dreptul de a crea putere legislativă, decât închezându-se în partide politice, de aici urmează concluziunea firăscă, că puterea esecutivă supusă puterii legislative nu-și poate aroga dreptul de a limita și împiedeca poporul într'u forma partide politice după a lui voință și daterință, fără de a submina bazele constituțiunii; apoi

fiind că la noi, mulțămîta stărilor esecțiionale și bolnăvicioșe, s'a aflat un ministru, care nu s'a sfiit să atace constituțiunea în temelile sale și numai ca să potă desființa partidul național român condus de ură națională a utozeat, spre veșnicia rușine a țării și constituționalismului, să declare de desființat un partid politic esistent, care a fost, este și va fi chemat și în viitor, în butel tuturor asupririlor, să reprezente interesele poporului român;

de aceea subșcrișii membri ai congregațiunii, în calitatea noastră de membri ai partidului național român, ne luăm voie a face următoarea propunere:

Congregațiunea comitatului Uniădorei să decidă trimiterea unei adrese către ministru președinte ca ministru de interne, în care să soliciteze revocarea ordinațiunilor anti-legale și anti-constituționale ale fostului ministru de interne Hieronymi, prin care ordinațiunii se opreșce în mod volnic funcțiunarea partidului național român.

Deva, 28 Mai 1901.

Francisc Hossu-Longin, Dr. Aurel Vlad,
advocat. avocat.

Dr. Alexandru L. Hossu
advocat.

Vorbirea d-lui Dr. A. Vlad, precum și propunerea cetită de d-sa, au fost ascultate de întrîga adunare, cu încordat interes și vii aprobări din partea membrilor români.

Imediat s'a ridicat vice-spanul, de pe a căruia față se putea ceti lupta interesă și ca să simuleze pe liniștitul, a început într'un ton lin; — nu s'a putut însă stăpâni mult, căci în scurt timp a devenit din ce în ce tot mai iritat, încât apoi s'a și incurcat, vorbind fără nici un neș, cum se întâmplă de comun, când Români dispută teme politice cu politicianii unguri.

De aceea e greu, a reproduce fidel ceea-șe vice-spanul a reflectat antevorbitor

rului și în general propunătorilor și celor ce s'au alăturat la propunerea făcută. Tot ce am putut nota sunt cam următoarele:

Vice-spanul a început cu aceea, că înainte de tôte a lăsat să i-se traducă pe unguresce propunerea prezentată, fiindcă credea, că va fi de-o însemnătate oarecare; după-șe însă a aprofundat cuprinsul propunerei, a regretat, că i-a dat atâta importanță. Apoi și a esprimat mirarea, cum de bărbății inteligenți, care și-au câștigat diplomele și și-au făcut studiile în școli maghiare, au putut să facă o asemenea propunere congregațiunii, care nu e competentă de-a desbata obiecte politice. (Voici bine-și mai cunoscel legile; dîr ce e cu dreptul de petițiunare și de-a trimite adrese la guvern și parlament?)

Cu tôte aceste, ca și membrii maghiari să-o potă înțelege, vice-spanul a cetit întrîga propunere în unguresce, apoi s'a apucat a reflecta, din punct în punct.

Și anume, a cetit punctul prim declarînd, că-l accepteză — apoi punctul 2—6 declarînd, că asemenea le primesce și le subșcrie ca adevărate. — Când însă a ajuns la punctul 7, care se începe cu „fiindcă la noi, mulțămîta stărilor esecțiionale” ș. c. l. gentilul vice-span deveni costurnat de îndrăgnela de a se vorbi despre un ministru unguresc, în tenorul propunerei, dîr mai vîrtos a devenit nervos, când a afirmat, că propunătorii, deși șciu prea bine, că partidul „așa șis național român”, s'a desființas legalmente (?), au temeritatea a se prezenta ca membri ai partidului național român, care, după ei, „a fost, este și va fi chemat și în viitor să lucre pentru interesele poporului român”.

Vice-spanul apoi s'a provocat la legea de naționalitate, cetind și interpretînd §. 1 — după cum de comun îl interpretă Maghiarii, — apoi s'a silit a capacita lumea, că ordinațiunile lui Hieronymi, nu numai că sunt legale, ci chiar de interes pentru stat, deci — dîcea vice-spanul — propunătorii au depășit cadrul legilor și demonștrăză contra ordinațiunilor legale, țintind ou propunerea lor la reînșințarea afurisitului comitet național; — apoi s'a apucat a bănuși pe propunătorii, că nutresc tendențe irredentiste și graviteză inafară — spre România....

La acestea membrii români se ridică în picioare respingînd cu indignare însinuarea, ce li-se face, și esclamînd: O ho! „mai încet”, „nu primim lecțiunii de patriotizm dela Măria Ta!”, „jos cu îngamfații!”

Învîștatul vice-span apoi s'a silit să dovedescă ascultătorilor maghiari, că în propunerea Românilor s'ar afla o flagrantă contrașicere, și anume, că în motivarea propunerei se vorbesce de formațiunea liberă a „partidelor politice”, accentuînd mai de multe-ori și îndeosebi atributul de „politice” drept necontestat nici de d-sa, și totuși propunătorii se plîng de desființarea partidului național român și țintesc la restabilirea activității numitului partid, care, după părerea d-lui vice-span, nu e partid politic și acesta cu atît mai puțin, cu cît în Ungaria esistînd o singură națiune politică, — cea maghiară — partid național român nici nu potă esista! Un asemenea partid, după părerea d-sale, numai în România are drept de esistență.

Pretinde deci dela membrii maghiari, să trecă peste propunere la ordinarea zilei. (Viue aprobări din partea Ungurilor. Rîsete ironice din partea membrilor români).

Urmăză la cuvînt d-l Francisc Hossu Longin.

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

— 22 Mai. v.

Manifestațiă croată în Eszek. „Egyetértés” se face foc de necaz, că în Eszek a fost dîlele trecute o demonstrațiă „pancroată” în contra Maghiarilor. În prima și a Rosaliilor gregoriane s'a ținut adică în Eszek șerbarea șfințirii șteșului societății de cântări „Lipa”. Actul șfințirii l'a șevirșit însuși episcopul croat Štrossmayer. Au participat un număr mare de

renniuni croate din Croația, Dalmația, Istria, Bosnia și Herțegovina și mulți Sloveni. Episcopul Strossmayer a ținut o vorbire înflăcărată. Dr. Gottschalk, fisicul orașului, a ținut la banchet un toast în care a spus, că orașul Fiume aparține Croației, și Croatul Fukie din Bosnia a accentuat ideea unității croate. — În toate acestea șovinistii dela „E—s“ ved o demonstrația anti-maghiară.

Parastas pentru gen. Seracin. Sâmbătă la 12 Mai v. s'a ținut, în Caransebeș, — după-cum scrie „Fôia Diecesană“ — parastas pentru odichna sufletului regretatului general Teodor cav. de Seracin. A pontificat P. O. D. Dr. T. Bădescu asistat de parohii locali și diaconul Dr. P. Ionescu. La parastas, pe lângă Esc. Sa d-na Frieda, văduva răposatului și fiul Alexandru, au mai luat parte P. S. Sa d-l Episcop Popea, P. C. Sa archim. F. Musta, corpul profesoral dela institutele diecesane, gremiul consistorial, corpul ofiteresc în număr complet, membrii magistratului opidan, o mulțime de țărani din comuna Ruș și alți stimători ai distincției defunctului localitate și împrejurime.

Regina Italiei a născut în 1 Iunie n. la 9 ore a. m. o fetiță. Evenimentul acesta s'a făcut cunoscut populațiunii Romei prin tragerea clopotului istoric din Capitoliu și prin salve de tunuri. Masse colosale de popor s'au dus dinaintea Quirinului, unde au făcut manifestațiuni. Nou născutei prințese i-s'a angajat o nutritoare numită Maddalena Ciuti. Ea primește lunar 140 corone plată până când fetiței îi va eși primul dinte; de atunci 10,000 corone până când va începe să umble, apoi când va fi dimisă 20,000 cor. și afară de aceasta 100 cor. pensă lunară cât va trăi.

Din Bistrița. În 21 Maiu fû inormântat parochul și protopopul român unit al Bistriței Alesandru Silași. Decedatul a ocupat dela 1862 postul de paroch, apoi de protopop al Bistriței și în restimpul acesta a făcut foarte mult pentru dezvoltarea și înaintarea comunității eclesiastice unite. În locul micii bisericuțe de lemn pe care Silași a aflat-o la 1862, astăzi se înalță un mare lăcaș dumnezeesc, fosta mănăstire a minorșilor, în locul școlii scunțe de mai înainte, Românii uniți din Bistrița au o școlă modernă cu 2 învățători; apoi casă parochială frumoasă etc. Sub pătorirea lui Al. Silași poporul s'a deșteptat, s'a constituit în diferite societăți și a dat înainte în toate privințele, încât conlocuitorii săi Sași și Maghiari privesc cu stimă la el. Inormântarea, ce i-s'a făcut protopopului Al. Silași a fost demnă de faptele și treutul lui. Funerariile le-au săvârșit vre-o 24 preoți îmbrăcați în odăjdii. Capitul episcopesc din Gherla a fost reprezentat la inormântare prin Reverendiss. Domn canonic Ioan Georgiu, profesorul seminarial V. Porțea și secretarul episcopesc Dr. Oct. Domide, care a rostit și predica funebrală. După prohod d-l avocat Dr. Gavr. Tripoan a arătat, într'un discurs avântat, rolul conducător al regretatului protopop și urma binecuvântată, ce o lasă după sine.

Fôie confiscată. Diarul opozițional „Srbobran“, ce apare în Agram, a publicat zilele trecute nisce articuli asprii despre activitatea delegațiunilor și cu deosebire contra ministrului comun de finance și în interesul tineretii sârbe academice din Bosnia și Herțegovina. Din cauza aceasta cenzura a confiscat trei numeri unii după altul — Joi, Vineri și Sâmbătă — ai diarului sârb „Srbobran“. Numărul de Joi al numitului diar a fost confiscat din cauză, că în articulu intitulat: „Importanța sârbeimei și iubirea ei față de Rusia“ ar fi accentuat idei contrare statului.

Complot anarchist. Din Madrid se anunță, că diarul „Imparcial“ publică o telegramă din Barcelona, după care un complot anarchist s'a descoperit în străinătate în contra Reginei regente și a Regelui.

Liferare. Comanda districtuală a horeștilor din Clușii publică concurs pe cale

de oferte pentru liferarea de ovės, fân, paie și lemne de foc. Amănunte se pot vedea în biroul camerei comeroiale din Brașov.

Rășboiul din Africa sudică.

Dilele acestea au sosit erășți câte-va sciri interesante din Transvaal.

Lord Kitchener telegrafază din Pretoria, că generalul bur Delarey a atacat în 30 Maiu la Vlakkfontein armata generalului engles Dixon. S'a desfășurat o luptă crâncenă de mai multe ore. Burii au lăsat pe câmpul de bătăliă 35 morți, Englesii însă au avut pierderi mari: 174 morți și răniți, între cari 4 ofițeri.

Lupta dela Vlakkfontein a produs o adevărată panică la Londra. Vlakkfontein se află situat numai 15 km. de Johannesburg. Toomai la 30 Maiu s'a implinit anul de când Englesii au intrat în Johannesburg. Data acesta voiau s'o serbeze într'un bal strălucit, însă Delarey li-a cam stricat petrecerea.

O telegramă sosită din Lourenzo-Marquez anunță, că Dewett a năvălit din nou cu 3000 de omeni în colonia Cap. Dewett speră să aibă succes mult mai mare cu acțiunea acesta, într'u cât Olandesii din Cap vor trece cu toții pe partea lui.

Președintele Kruger a adresat o notă cabinetelor din Paris și Petersburg, în care rogă să fiă sprijinită propunerea lui, ca oestiuina sud-africană să se rezolve prin decisiunea unui tribunal de arbitrii.

Pentru „masa studenților“ din Brad.

Brad, 19 Maiu 1901.

On. Reclacțiune! La „masa studenților“ dela gimnasiul rom. gr. or. din Brad s'au mai înscris ca membrii Domni:

a) Din Brașov prin on. d. protop. Ioan Petric: 1) Ioan Petric protopr. cu 5 cor., 2) Toma Bărsău paroch în Dârste 2 cor., 3) d-na Maria T. Bărsău preotésă 1 cor., ca membrii ajutători: suma 8 cor.

b) Din Făgăraș prin st. d. Benjamin Pop rev. com.: 1) D-na Valeria și Benjamin Pop 5 cor., 2) Dr. Al. Micu adv. 5 cor., 3) Dr. Șenchea adv. 5 cor., 4) Dr. Turcu adv. 5 cor., 5) Dr. Vas cand. adv. 1 cor., 6) I. Dejenar cont. 1 cor., 7) M. Bărsău 1 cor., 8) I. Scurtu 1 cor., — m. ajutători; suma 24 cor.

c) Din Foventea (Fosfelden) prin O. D. Daniil R. Cordescu dir. 1) „Cordiana“ societ. pe acții 20 cor., 2) Daniil Cordescu dir. esec. al „Cordiane“ 20 cor. ca membrii pe viață; 3) Ion Mărginean compt. 1 cor., 4) Ioan Precup m. în dir. 1 cor., 5) Ioan Bonea preot 1 cor., 6) Petru Soppa 1 cor., 7) Ion Popa inv. 1 cor., 8) Toma Maniu 1 cor. ca membrii ajutători; suma 46 cor.

d) prin On. D. protop. Ioan Dan, Zernesci 1) Al. Grossu propr. Vizir 3 cor., 2) Ion Dan protociereu 2 cor., 3) Ion I. Comșa comere. 1 cor., 4) Ion Gârnița mésar 1 cor., 5) B. Meșian primar 1 cor., 6) Ioan Strevoiu 2 cor., 7) George St. Runcean comere. (Măgura) 1 cor., 8) Nic. Buta comer. 1 cor., 9) Ion Voda not. 1 cor., 10) Nicol. Dan agron. 25 b. mem. ajutători; suma 13 cor. 25 b.

e) din Constanța prin d. Petru Ilieș inginer, 1) Petru Ilieș 20 lei, 2) D. Bănescu ing. 5 lei, 3) Dr. Talasesca med. 5 lei, 4) Radoslav Radov antreprenor 5 lei, 5) Stef. Iorgulescu ingin. 5 lei, membrii ajutători suma 40 lei.

f) din Orăștia prin On. dn. Ion Moța paroch 1) Ion I. Vulcu comere. 20 cor., 2) N. Vlad farmac. 20 cor., 3) d-na Victoria Dr. Erdelyi n. Bardosy 20 cor., 4) Dr. St. Erdelyi med. 20 cor., 5) Iosif Indrieș propriet. (Băcăint) 20 cor., membru pe viață; 6) Aurel P. Baroian propriet. 50 cor., membru fondator; 7) Ion Moța paroch 5 cor., 8) Danil David senator 5 cor., 9) Iosif de Orbonaș pretor, 10 Valer de Orbonaș compt., 11) Simion Vlad compt., 12) Dr. R. Dobo med., 13) Dr. I. Pop med., câte 5 cor.; 14) Petru Beleiu cassar, 15) Iul. Florea funoț., 16) Petru Barișiu tipogr., 17) Al. Herlea not. (Vinerea), câte 3 cor.; 18) Ioachim Muntean tipogr., 19) Vas. N. Bidu comere., 20) S. Corvin jun. comere. 21) Eft. Costescu cler. abs., 22) Corn. Popescu cler. abs., 23) Petru Lula par. (Bobâlnea), 24) Ioan Branga inv., 25) Dion. Popovicu not. (Băcia), 26) Nic. Opincariu măcel., 27)

Petru Truca not. (Romoșel), 28) Iosif Dumitru not., ca membrii ordinaru cu câte 2 cor., precum și I. Andreescu friseur cu 1 cor.; suma 220 cor. (Va urma).

SCIRI ULTIME.

Atena, 3 Iunie. Pressa primește cu mare însuflețire decisiunea unanimă a camerei deputaților crețani, în care cere să ia poziția pentru unirea Creței cu Grecia. Poporațiunea Creței manifestază viu pentru uniune.

Madrid, 3 Iunie. În Coruna domnesce răscolă generală. Intre miliția și greviștii au fost atacuri sângerose. Numerele răniților e mare; sunt și morți. Strădele sant stropite cu sânge.

Standerton, 3 Iunie. Sumt Tobia, Dewett și Louis Botha au sosit aici dimineță. Motivul întâlnirii lor nu este cunoscut.

Haga, 3 Iunie. Bierens de Haan, șeful secțiunii sanitare, care s'a reîntors în 26 Maiu dela cartierul principal al lui Botha, comunică — pe baza informațiunilor primite dela Botha — amănunte despre întâlnirea lui Botha cu lord Kitchener. Bierens declară: 1) Intâlnirea s'a întemplat în urma invitării, ce a făcut-o Kitchener; 2) Afară de intâlnirea acesta, nu s'a mai întemplat altă intâlnire; 3) Nică odată nu s'a încheiat armistițiu; 4) Botha nu s'a gândit nică odată la capitulare și asta a spus-o și lui Kitchener. 5) Guvernul republicei sud-africane, ca și Steyn și Dewett, au fost pe deplin de acord cu planurile și dispozițiunile lui Botha față de Kitchener. Ori-ce alte faime sunt creațiunea fantasiei englese.

DIVERSE.

Precocitate musicală. D-l Ch. Richet vorbește în „Revue scientifique“ despre un caz, ce merită să fiă împărțit.

Pepito Rodriguez, născut la Coruna (Spania), la 14 Decembrie 1896, care a fost prezentat congresului de psihologie, este un copil frumos cu ochii foarte negri, sănătos, vesel, sprinten și inteligent. Tatăl său, înzestrat, se pare, cu o memorie foarte mare, n'ăvusesse nică o aplicare pentru muzică; dăr mama sa cânta foarte bine la pian la vârsta de cinci ani și bunică-sa de mamă, la vârsta de unsprezece ani cânta din chitară cu o perfecțiune rară. Afară de acesta, nimic de însemnat în antecedentele sale hereditare.

Deci, la doi ani și jumătate, fără să fi luat vre-odată lecțiuni, micul nostru copil-miune se puse să cânte la pian o compozițiune, pe care mama sa o repeta de câte-va zile. Incepând din momentul acela, el se puse să cânte adese-ori, aoi reproducând bucașile, pe cari le auzia, aoi improvisând, și n'avea trei ani când fû presintat pentru prima-ora înaintea unui public de critici și de musicanți.

Astăzi încă el nu cunoșce scriptura musicală. Execuțiunea, adesea foarte abiliă, pe cât o permite micimea mânei sale, e totuși foarte inegală, și e de notat, că nu pôte să cânte pe alt pian decât pe al său. „Mai mult decât digitația, armonia e cu totul estra-ordinară; el găsește aprôpe întotdeauna acordul just.“ Dăr ceea-ce este și mai estra-ordinar încă, este espresiuinea. „Adese-ori această espresiuinea este așa de puternică, așa de tragiică chiar, încât ai senzațiunea, că Pepito nu pôte să espriime cu digitația lui imperfectă toate ideile musicale ce ciocotesc într'ânsu.“

Memoria musicală e foarte dezvoltată la dânsul; el știe vre-o douăzeci de bucașți în întregul lor, armonia și melodia. E destul se-i căcți la pian de două sau de trei-ori vre-o trei-zeci de măsuru, și el le posedă într'un chip definitiv. El reține ariele cântate și le repeta la pian cu un acompaniament inventat de dânsul. Când se pune să improvizeze, nu e nică odată nedumirit, și găsește adese-ori melodii interesante: „în părțile cele mai bune ale improvisațiunilor sale, este eșcelent, având idei, combinațiuni de ritmu, pause, treceri dela un ritm la altul, schimbări de ton și chiar leitmotive aduse cu artă, ca și cum un adevărat musicant i-ar dicta aceste mici capete-de-operă trecătoare, dăr reale și demne de a fi constatate.“

Știința psihologică nu este destul de înaintată pentru a depăși simpla constatare a fenomenului.

Lombroso despre Bresci. Renumitul psihiatru, profesorul Lombroso, scrie următoarele în diarul „Stampa“ din Turin despre asasinul Bresci: De câte-va zile Bresci era foarte liniștit; într'o săptămână în fiă-care și de-arândul a respins ori-ce mâncare și avea accese de furie. În ziua ultimă însă a fost foarte liniștit și în această liniște s'a sinucis. Casul acesta nu surprinde pe acei cari cunosc viața prizonierilor și natura răufăcătorilor.

Bresci a fost un „criminaloid“ și copilul unor părinți foarte săraci; el era foarte ambițios. În tinerețea lui s'a luptat mult cu mizeria și tocmai când era să se ridice și el peste neocaz, sufletul lui a cădut solavul vorbirilor și prelegerilor anarhiste. Sămînța acesta a prins rădăcini în inima lui Bresci. El n'avea tipul unui răufăcător și fiziologicese el arăta o inteligență mijlocie, ceea ce s'a dovedit la unele casuri nefsemnate. El, care a ucis un rege, abia putea să se împace când pierdea un nasture de cămașă aurit, și când era amenințat cu robia pe viață, protesta vehement contra vr'unei pedepse mică în bani. Diferite împrejurări adeveresc, că simțămintele lui morale au fost întunecate de fanaticism, care l'a făcut un ordinar răufăcător. Fanaticismul lui era atât de mare, încât nu mai simțea mustra-rearea conștiinței; fapta mâr întăit și-a chibzuit-o bine, revolverul și-l'a câștigat din vreme, în tragerea la fiintă se deprindea sîrguincios și glonțul l'a tăiat cu nisce forfecă ca cu atât rana să fiă mai mortală. Bresci punea pond și pe aceea, să redacteze un „memoriu“, în care voia să arete, că fapta sa nu a comis'o numai pentru-ocă să protesteze contra relei economii a guvernului, ci pentru-ocă să se răsbune în contra mizeriei. Din punct de vedere al ambițiunii politice, el n'avea altă ambiția, decât să fiă bun fotograf, cu toate că n'avea nici ideea de arta fotografiării. Din toate acestea reese, că el a fost un „criminaloid“, seu o ființă mediocă între omul criminal și cel normal.

Canari în biserică. Și preoții americani încă sunt foarte invențioși. Nu demult un preot, ce să atragă lumea la biserică, a pus la dispoziția publicului, care cercetăză biserică, câte un dejun gratuit. Un alt preot din orașul Atlanta, statul Georgia, a inventat alt-ceva. De un timp încôce în biserică lui cântă un cor de paseri canari. Într'o Duminecă, când s'a ținut serviciu divin pentru copii, mulțime de colivii cu paseri atârnav pe pereții bisericei. Micuțele cântărețe în decursul serviciului, făceau un șgomot asurzitor, așa că de multe ori nici nu se auzea vocea preotului.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Maiu 1901.

Table with columns for 'Intrate' and 'Eșite' showing financial data for the month of May 1901, including items like 'Numărar cu 1 Maiu 1901', 'Depuneri spre fructificare', etc.

Table with columns for 'Eșite' and 'N. P. Patrescu m. p.' and 'C. Aisăr m. p.' showing financial data for the month of May 1901, including items like 'Depuneri spre fructificare', 'Cambii escomptate', etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

TRAGEREA neamânat se face

la 25 Iunie 1901.

Losuri CONCORDIA à 1 Corónă.

Câștigul principal 30,000 Coróne

Recomandă:

Samuel Klein, Friedrich Reisser,
Heinrich Zinz
Brașov.

Bursa de București

din 30 Maiu 1901.

Valori	Do- bândă	Scad. cup.	Cu ban I gata
Renta amortisabilă	5/10	Apr.-Oct	92.1/2
" " Impr. 1892	5 "	Ian.-Iul.	91.1/2
" " din 1893	5 "	" "	92.1/2
" " 1894 int. 6 mil.	5 "	Apr.-Oct.	—
" " Impr. de 32 1/2 mil.	4 "	Ian.-Iul.	80.1/2
" " Impr. de 50 mil.	4 "	" "	81.1/4
" " Impr. de 274 m. 1890	4 "	" "	81.1/2
" " Impr. de 45 m. 1891	4 "	" "	81.1/2
" " Im. de 120 mil. 1894	4 "	" "	81.1/2
" " Impr. de 90 mil. 1896	4 "	" "	80.3/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 "	Mai-NOV.	80.3/4
" Casei Pensiunilor fr. 300	10 "	" "	—
" comunei București 1883	5/10	Ian.-Iul.	—
" " " din 1884	5 "	Mai-NOV.	—
" " " din 1883	5 "	Ian.-Dec.	—
" " " din 1890	5 "	Mai-NOV.	—
Scrisuri fonciare rurale	5 "	Ian.-Iul.	98.---
Scris. fonciare rurale din 1880	4 "	" "	79.1/2
" " urbane Bucureșc	5 "	" "	81.---
" " " Iași	5 "	" "	76.1/2
Oblig. Soc. de basalt artificiali	6 "	" "	—
V. N.	—	—	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	2285
Banca Națion. ult. div. 85.	500	intr. v.	294.---
Banca agricolă	500	150 v.	294.---
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	204.---
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	" "	397.---
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	" "	397.---
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	—
Soc. rom. de hârtie ult.	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol I em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramax	200	" "	—
20 franci aur	—	—	—
Fabricile Unite de gaze	12	" "	—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 30 Maiu 1901

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Grâu Bănățenesc	80	7.80
Grâu dela Tisa	80	7.45
Grâu de Pesta	80	—
Grâu de Alba regală	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unguresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Semințe vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Săcara		70-72	7.25
Orz	nutreț	60-62	7.15
Orz	de rachiu	62-64	6.40
Orz	de bere	64-66	6.30
Ovės		—	—
Cucuruz	bănățen	75	5.87
Cucuruz	alt soi	73	5.30
Cucuruz	" "	—	—
Hirișcă		—	5.10

Produse div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoiu	Luțernă ungar.	dela 42.— până 48.—
" "	" transilvană	40.— 45.—
" "	" bănățenă	48.— 51.—
" "	" roșie	—
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—
Ulei de in		—
Unsore de porc	dela Pesta	52.50
" "	dela țără	53.—
Slanină	svântată	43.— 43.50
Prune	din Bosnia	13.— 13.25
Lictar	Slavon și Serbia din Serbia în s.	19.25 19.75
Nucl	slavon nou	18.— 18.50
Gogoși	sărbesc	—
" "	din Ungaria	—
Miere	unguresc	—
" "	sărbesc	—
Ceră	brut	—
Spirt	Drojdiute de s.	—

Nr. 4699 1901.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru stabilirea contribuției după următoarele venituri pe anul 1901.

După §§. 16 și 18 art. de lege XLIV din anul 1883 se aduce la cunoștința publică, că On. Direcția de finanțe r. u. din loc a trimis catalogurile la oficiul de dare orășenesc pentru stabilirea dărei, și anume:

1. Catalogul repartisării dărei de pământ, care conține pe toți proprietarii de pământ.
2. Catalogul pentru darea după chiria caselor și împărțirea lor după categorii.
3. Catalogul dărei după câștig clasa I și II, conținând stabilirea dărei meseriașilor, cari lucrează fără calfe; a calfelor de meseriaș, diurniști, servitorii etc. cum și a proprietarilor de case și capitaliști din clasa II.
4. Catalogul contribuției după venit clasa IV, conținând pe toți aceia, cari sunt angajați cu salar anual, cum și amployații de stat, municipii comunale și privați, servitorii, cari au pensie de grație.
5. Catalogul partidelor, cari sunt obligate la contribuția după interese de capital și rente.

Aceste cataloage sunt puse la dispoziția fiă-cărui contribuabil în decurs de 8 zile, adică dela 4 Iunie până inclusiv la 12 Iunie 1901 st. n. dela 8 ore până la 12 ore a. m., la oficiul de dare orășenesc.

Contra sumelor de contribuția stabilite în aceste cataloage pot recura contribuabilii și anume:

- a) Acei contribuabili, cari au fost deja taxați cu vre-o dare din cele specificate și anul trecut, în decurs de 15 zile, adică până inclusive 25 Iunie st. n. 1901.
- b) Acei contribuabili, cari pentru prima-ora sunt taxați cu vre-o categorie de contribuția. Din cataloagele indicate în decurs de 15 zile, dela ziua în care li-s'au înseris în fôia de dare sumele ce au a plăti. Recursul este a se adresa la On. Comisie administrativă prin On. Magistrat orășenesc.

Recursurile date după expirarea acestor termine se vor respinge, ca întârziate. Tot-odată se provocă toți contribuabilii să se prezente la oficiul de dare cu fôia de contribuția pentru a-se serie în fôia câtă contribuția au să plătescă.

Brașov, 31 Maiu 1901.

1682-2 Oficiul de dare orășenesc.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anuntiu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Avis!

Am onore a aduce la cunoștința onor. public, că au sosit mărfuri nouă pentru sezonul de vară în

SALONUL DE CUPONE (Restelsalon)

din Strada neagră nr. 35, (Brașov)

și anume: Cretone, Zeyfire, Batist, Stofe de lână fină, cu prețuri foarte ieftine. Asemenea un asortiment frumos în

CONFECȚIUNI DE DAME.

De o cercetare numărôsă se rógă Iulius Reschner.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, miszerint a „Magyar Francia“ biztosító társ. végrehajtatónak Raibu George Juon végrehajtatást szenvedő elleni 7 kor. 20 fil. s járul. iránti végrehajtatási ügyében 2630—901 sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a mundrai 240 számú tkjkyben A + 404, 405 hrsz. ingatlan 360 kor. 793/2 hrsz. ingatlanra 06 kor. 6309

815	"	18	"	6409	"	"	12
1130	"	14	"	1347/2	"	"	02
1511	"	08	"	2576	"	"	12
4085	"	32	"	5874	"	"	30
4358	"	20	"	6127/2	"	"	04
4421	"	26	"	9079 b/2	"	"	98

kikiáltási árban Mundra községben 1901 évi június hó 21-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881 LX. t. cz. 167 §-a alapján „Furnica“ takarékp. végrehajtató érdekében is 276 kor. tőke követelése s járulékal kielégítésére végett megtartatni fog.

Fogarason, 1901 évi Mártius hó 14-án.

A. kir. jbiroság mint tkvi hatóság. BEDŐ kir. albiró.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la ora 10.26 min. séra. (Arad)

Dela Brașov la Bucureși:

- I. Trenul de persóne la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- III. Tr. mixt, la ora 6-55 min. séra.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tr. mixt la ora 10-14 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie—15 Sept. în tóte sərbátorile).

Dela Brașov la Kezdi Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9.13, cu Ciuc-Szereda, la óra 10.46 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zérnesei (gar. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3-44 min. p. m.
- III. Tr. mixt, la óra 9-30 min. séra.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 10-25 min. séra.
- IV. Tr. acc. la óra 5-07 m. dim. (dela Arad).

Dela Bucureși la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la óra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul pers., la óra 5.— min. dim.
- IV. Tren de pers. la óra 7.55 min. dim. (ca e circulă numai Vinerea dela Predeal).
- V. Trenul accelerat, la óra 10-14 m. séra. (pl. dela St.-Georgiu, în Iul. 1—15 Sept. în tóte sərbátorile).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óra 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 8-20)
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zérnesei la Brașov (gar. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la óra 7-12 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-17 min. p. m.
- III. Tr. mixt, la óra 8-19 m. séra